

ת"פ (באר שבע) 31862-07-23 - מדינת ישראל - פמ"ד נ' סאלח אבו כף ע"י

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 31862-07-23 מדינת ישראל נ' אבו כף(עציר)

לפני כבוד השופט יובל ליבדרו

בעניין: המאשימה: מדינת ישראל - פמ"ד
ע"י ב"כ עו"ד נגה קידר

נגד

הנאשם: סאלח אבו כף ע"י ב"כ עו"ד תאמר אסדי

גזר דין

מבוא

1. הנאשם הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן (להלן: "כתב האישום") בביצוע עבירות של הצתה וסחיטה באיומים, עבירות לפי סעיפים של 448 רישא ו-428 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. ההסדר, שהושג במסגרת הליך גישור שנוהל בין הצדדים, לא כלל הסכמה עונשית, וכל צד טען לעונש באופן חופשי.

כתב אישום

3. מעובדות כתב האישום עולה כי חוות זעק (להלן: "החוזה") שוכנת בשטחים שבין היישוב שומריה לקיבוץ להב, ומנהליה הם ד' ד' ו-נ' א'. החוזה שוכנת בלב גידולים חקלאיים וסמוכה ליערות וחורשים. במועדים הרלוונטיים לכתב האישום היה א' א' (להלן: "המתלונן") רכז שטח בארגון "השומר החדש" ושימש בעצמו כשומר בחוזה. א' ר' התגורר בחוזה ושימש כשומר בה.

בלילה שבין ה-17.05.2023 ל-18.05.2023 עובר לשעה 01:00, הגיע הנאשם לשטח החוזה ברכב ממזרח למרכז החוזה, שילח אש במזיד בכך ששפך נוזל על גידולים שנועדו למרעה צאן והדליקו בעוד הרוח מנשבת לכיוון מערב ועזב את המקום.

המתלונן ו-א' ר' שהבחינו במעשה פעלו במהירות וכיבו את האש ובכך נמנע נזק כבד לגוף ולרכוש. במועדים שונים בסמוך לפני ואחרי האירוע שתואר לעיל הגיע הנאשם לחווה ברכב ואיים על המתלונן ועל נ' א' שנכחו במקום באומרו שהוא ממשפחת אבו כף, שזה השטח שלהם והשטח לא יישאר של החווה לעוד הרבה זמן, וכן אמר להם שיהרוג אותם וישרוף את המקום והכל על מנת להניעם לעזוב את החווה.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם, עולה כי הלה כבן 19, רווק, סיים 12 שנות לימוד, שולב בבית ספר מקצועי שם למד מכונאות רכב, לאחר סיום לימודיו עבד עם אחיו בעבודות שיפוצים.

הנאשם שיתף כי לפני סיום הלימודים חבר לחברה שולית והורשע בפלילים בהיותו נער. הנאשם מסר כי בהמשך ניתק את הקשר עם החברה השולית וניסה לשקם את חייו.

ביחס לעבירות שעבר, הנאשם מסר לשירות המבחן כי הוא לא מעורב בסכסוך אדמות הקיים בישוב בו הוא מתגורר.

שירות המבחן התרשם שהנאשם אינו מנהל אורח חיים שולי מושרש, כי הוא עורך מאמצים לתפקד באופן חיובי, כי הוא מבטא רצון לנהל אורח חיים נורמטיבי, כי הוא בעל יכולת שיקום וכי ההליך הפלילי מהווה עבורו גורם מרתיע.

לצד זאת, שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות ולהביע חרטה על מעשיו, כי הוא מצמצם את חלקיו הבעייתיים ומחזיק בעמדות מגוננות, כי הוא בעל דפוסי אישיות ילדותיים וחסר בשלות, כי הוא מתקשה להציב גבולות פנימיים וחיצוניים, כי הוא בעל דפוסי ריצוי ופועל ללא שיקול דעת.

בשקלול כלל הגורמים העריך שירות המבחן כי ישנם גורמי סיכון להישנות ביצוע עבירות והמליץ להטיל על הנאשם עונש מוחשי לצד עונש צופה פני עתיד.

יצוין, כי מחמת טעות שירות המבחן ציין שלנאשם יוחסו מספר עבירות של הצתה ושל סחיטה באיומים בעוד שלפי כתב האישום שבו הורשע הנאשם יוחסה לו עבירה אחת של הצתה ועבירה אחת של סחיטה באיומים, אף שמעובדה 6 לכתב האישום ניתן להבין שלא מדובר במקרה אחד (לא של הצתה).

יובהר כי לנוכח העמדה שהציג הנאשם בפני שירות המבחן, נערך עימו בירור בדיון הטיעונים לעונש, וזה מסר במישרין ובאמצעות בא כוחו, כי הוא חוזר ומודה בכתב האישום (פרוט' מיום 22.12.2024, עמ' 44, ש' 6-11).

טיעוני הצדדים

5. **המאשימה** טענה לעונש בכתב והשלימה טיעוניה על-פה. המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 36 ל-60 חודשי מאסר בפועל ועתרה לעונש של 4 שנות מאסר וחצי, מאסר על תנאי, פסילה מלהחזיק או להוציא רישיון נהיגה ופיצוי לנפגע העבירה.

המאשימה הפנתה בטיעוניה לערכים המוגנים שנפגעו, למידת הפגיעה הגבוהה בערכים אלו ולנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה הפנתה לכך שאין מדובר באירוע בודד כי אם במסכת אירועים (אף שאלו מגבשים "אירוע" פלילי אחד), לאופי האיומים, למימוש האיום (בכל הקשור להצתה) ולנזק שעלול היה להיגרם לגוף ולנפש בשים לב למקום ההצתה.

לתמיכה בעמדתה העונשית הפנתה המאשימה לעונשי המאסר המרביים הקבועים לצד העבירות שעבר הנאשם, להמלצה העונשית של שירות המבחן ולהתרשמותו בדבר קיומם של גורמי סיכון הקיימים בהתנהלותו של הנאשם, לשיקולי ההרתעה הנדרשים (של הנאשם ושל הרבים) ולפסיקה במקרים דומים.

המאשימה הפנתה גם לכך שהנאשם עבר את העבירות בתוך תקופה שבה היה תלוי ועומד כנגדו צו דרכי טיפול ללא הרשעה בעניינו.

6. **ב"כ הנאשם** טען כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ל-18 חודשי מאסר ועתר להסתפק בתקופת מעצרו (18 חודשי מאסר) ובעונשים נלווים של מאסר על תנאי והתחייבות להימנע מביצוע העבירה. ב"כ הנאשם עתר שלא להטיל על הנאשם רכיב של פיצוי או קנס שכן בסופו של יום לא נגרם נזק כלשהו לרכוש או לאדם.

ב"כ הנאשם טען כי בשים לב לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, רף החומרה של העבירות שהנאשם עבר הוא נמוך.

באשר לעבירת הסחיטה באיומים טען שלא הייתה דרישה ממשית במסגרת הסחיטה. באשר לעבירת ההצתה טען כי מדובר בהצתה של עשבים בשטח הררי שאינו מאוכלס, כי מדובר באש קטנה שכובתה במקום על-ידי אדם בודד ללא הזדקקות לכוחות הצלה וכיבוי אש ולכך שלא נגרם נזק כתוצאה מההצתה.

באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה הפנה ב"כ הנאשם להודאת הנאשם, לכך שהנאשם ניהל הליך הוכחות מוצדק בשים לב לתיקון המשמעותי שנעשה בכתב האישום, לגילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות, לכך שאביו של הנאשם נפטר לפני 4 שנים ולהשלכת נתון זה על ביצוע העבירות כעולה מתסקיר שירות המבחן, לכך שהוא משתייך לאוכלוסיית

הבגירים-צעירים על כל ההשלכות המשתמעות מכך, לנסיבות חייו האישיות-משפחתיות המורכבות ולכך שהוא נעדר הרשעות קודמות.

ב"כ הנאשם הפנה לממצאי שירות המבחן לפיהם אין מדובר בעבריו מועד, לכך שהנאשם אינו חי אורח חיים שולי מושרש, לכך שיש ביכולתו לשקם את חייו באופן עצמאי ללא צורך בהליך טיפולי, לתקופה הממושכת בה היה עצור ולכך שההליך הפלילי היווה עבורו גורם מרתיע.

ב"כ הנאשם הבחן את הפסיקה שהגישה המאשימה לעומת עניינו של הנאשם והגיש פסיקה מטעמו.

7. הנאשם אמר את דברו. הנאשם מסר כי הוא בן 20 והוסיף שמה שהוא עשה "זה לא בסדר".

דין והכרעה

8. כמו הצדדים אף אני סבור כי בעניינו נכון יהיה לקבוע מתחם עונש הולם אחד ביחס לשתי העבירות שעבר הנאשם, וזאת בשל ה"קשר ההדוק" ביניהן.

מתחם העונש ההולם בעניינו נע בין 24 חודשי מאסר ל-48 חודשי מאסר. בקביעת המתחם התחשבתי בערכים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובענישה הנוהגת, כפי שאפרט להן.

9. במעשיו פגע הנאשם בערכים המוגנים של שמירה על בטחונו, שלמות גופו, בריאותו, כבודו, קניינו, שלווה רוחו וחירותו של המתלונן לקבל החלטות באופן עצמאי כמו גם בשלום הציבור, בתחושת הביטחון במרחב הציבורי ובסדר הציבורי.

10. מידת הפגיעה בערכים המוגנים בעניינו היא משמעותית. התייחסות אל האירוע כאל אירוע הצתה מינורי של אש קטנה שהוצתה וכובתה מיד כפי שהציע ב"כ הנאשם, היא התייחסות שגויה שיש בה כדי להקלות מחומרתו של האירוע.

על האירוע יש להסתכל כאל אירוע של סחיטה (באיומים) מתמשכת של המתלונן ובעל החווה על-ידי הנאשם (עובדה 6 לכתב האישום), שבמהלכה אף היה נכון הנאשם לממש חלק מאיומיו ולשלח אש בשעת ליל ולהצית גידולים בשטח החווה. הנאשם גמר אומר להטיל אימה על המתלונן ובעל החווה במטרה לסלקם מהמקום תוך איומים בפגיעה בגופם ובשריפת החווה.

אף אל אירוע ההצתה עצמו אין להתייחס בביטול. הנאשם כאמור הצית גידולים בשטח החווה, בשעת ליל, כשרוח נושבת, ורק במזל ובשל הערנות שגילו השומרים בחווה לא התפשטה האש ולא נגרם נזק

ממשי לרכוש או לנפש.

הנאשם "הגדיל" לעשות כששב לאיים על המתלונן ועל אחד ממנהלי החווה - נ' א' גם לאחר אירוע ההצתה האמור.

על יסוד הבריונות בעבירת הסחיטה באיומים נאמר בע"פ 18/20 זועבי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 20.8.2020), פסקה 2 (להלן: "עניין זועבי") :

"עבירת הסחיטה באיומים היא עבירה מכוערת. יש בה כדי לערער את שלטון החוק ולהחליפו בשלטון הבריון. מדובר בכרסום הנורמות של החברה. עבירה זו קשה לאכיפה, שכן לא פעם המתלונן צריך לבחור ממי הוא חושש יותר - מהסוחר באיומים או מהתוצאות של הסחיטה. חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם התנהגות כזו".

בית המשפט עמד על הצורך בהשתתפות ענישה מחמירה ומרתיעה על מנת להפיג את החשש והפחד של הנסחט מן הסוחר אותו, לסייע לו לשבור את "קשר השתיקה" ולהגיש תלונה. לעניין זה ראו ע"פ 7358/12 אחמד נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 20.2.2013), פסקה 8:

"[...] על הענישה בתחום זה לבטא לא רק את 'מידת הכיעור שבעבירה' ואת 'שאת הנפש שהיא מעוררת בלב השומע' אלא גם את החשיבות הנודעת לעידודם של קורבנות להעז ולבקש את הגנת החוק [...]"

הסכנות שבבסיס עבירת ההצתה ידועות לכל בר בי רב. השילוב שבין יכולתה של האש לכלות כל שעומד בדרכה, הגזים רעילים המופצים, ההתפשטות המהירה, קלות הביצוע והקושי בהשתלטות על האש הוא שהופך את עבירת ההצתה לעבירה חמורה ומסוכנת. על פוטנציאל הסיכון שבעבירה זו נאמר בתלמוד הבבלי שאש "כוח אחר מעורב בהן" (בבלי, בבא קמא ג, ב), וביחס לעבירת ההצתה נאמר בע"פ 1414/15 מדינת ישראל נ' פדר (פורסם בנבו, 15.4.2015), פסקה 9:

"עבירת ההצתה היא מהחמורות שבספר החוקים וזאת לאור הפוטנציאל ההרסני הטמון בה נוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו ולרכושו של אדם. בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתה היתרה של העבירה שראשיתה ידוע אך כיצד תתפשט ומה יהיה היקפה, אין איש יודע, שכן מנהגה של האש להתפשט ללא שליטה, תוך שהיא זורה הרס רב בדרכה [...]"
ובע"פ 2356/17 גרבי ואח' נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.6.2020), פסקה 6:

"[...] המקרה דנן מוכיח את אשר נאמר פעמים רבות בפסיקה בנוגע לעבירת ההצתה: 'מעשה הצתה ראשיתו ידועה, ואחריתו מי ידע' [...] 'ראשיתה גפרור ואחריתה עלולה להיות שערי מוות [...]' [...] 'אש המתפשטת באופן

בלתי מבוקר זורה ארס, ומסכנת את האדם ואת החי, את הגוף ואת הרכוש' [...]. לא בכדי קבע המחוקק עונש חמור של עד 15 שנות מאסר לעבירת ההצתה. זאת, נוכח פוטנציאל הנזק המשמעותי שטמון בעבירה זו וחוסר היכולת לשלוט בתוצאותיה[...]".

11. באשר לנסיבות הקשורות בבצוע העבירות נתתי משקל לכך שלא מדובר בעבירות ספונטניות אלא בעבירות שקדם להן תכנון (הגעה לשטח החווה באמצעות רכב, הצתה באמצעות נוזל שבו הצטייד ואשר אותו הדליק (עובדות 4 ו-6 לכתב האישום);

להסלמה במעשיו של הנאשם, למימוש האיומים ולתעוזה שנלוותה למעשיו;

לנזק שנגרם כתוצאה מהעבירות שעבר הנאשם בדמות פגיעה בשלוות רוחם של המתלוננים, ובדמות פגיעה בתחושת הביטחון במרחב הציבורי ובסדר הציבורי;

לנזק שעלול היה להיגרם לחווה בשים לב למיקום של ההצתה (בלב גידולים חקלאיים ובסמיכות ליערות וחורשים - עובדה 2 לכתב האישום), לפוטנציאל ההתפשטות של האש (רוח שנשבה באותה עת לכוון מערב - עובדה 4 לכתב האישום) ולשעת ביצוע העבירה - עובר לשעה 01:00, היינו שעה שבה צפויים שוכני החווה לישון ולא לשים לב שהשטח נשרף (עובדה 4 לכתב האישום). יושם אל לב כי כיבוי האש על-ידי המתלונן ו-א' ר' מנע "נזק כבד בגוף וברכוש" (סיפא של עובדה 5 לכתב האישום);

לשימוש שעשה הנאשם בנוזל לצורך ההצתה, נוזל אותו שפך על הגידולים ואשר אותו הדליקו (עובדה 4 לכתב האישום);

לאופי האיומים (שיהרוג אותם ושישרוף את המקום - עובדה 6 לכתב האישום);

לכך שאין מדובר באירוע בודד אלא באירועים שאירעו בסמוך לפני ואחרי אירוע ההצתה (עובדה 6 לכתב האישום);

ולמניע שעמד ביסוד העבירות - להניע את אלו שנמצאים בחווה לעזוב את החווה (עובדות 6 ו-7 לכתב האישום).

סבורני כי נכון לתת משקל גם לכך שמדובר בניסיון להלך אימים ולהניע יושבי חווה, שמתגוררים באזור ספר, ואשר חסרים הם את אותה הגנה של קהילה רחבה וגורמי אכיפה שקיימים וזמינים בערים, לעזוב את החווה רק משום שהנאשם - הבריון והאלים - סבור שמדובר בשטח שלו, ובלשונו "שהוא ממשפחת אבו כף, שזה השטח שלהם והשטח לא יישאר של חווה לעוד הרבה זמן..." (עובדה 6 לכתב האישום).

הווה אומר, אין לקבל עשיית דין עצמי תחת פנייה לרשויות המתאימות, משל אותן חוות דוגמת החווה בענייננו, הן שטח הפקר שבו "לית דין וְלית דָּן" (ויקרא רבה כח).

לצד כל האמור, נתתי משקל לכך שהאש שהוצתה לא התפשטה וכובתה על-אתר, ללא צורך באמצעים מיוחדים או בסיוע של כוחות כיבוי, וכפועל יוצא, לכך שלא נגרם נזק ממשי לרכוש ולא נגרם נזק לגוף.

12. באשר לענישה הנוהגת הרי שזו אינה אחידה ותלויה בנסיבות ה"עושה", לרבות גילו, עברו הפלילי, שילובו או אי שילובו בהליך שיקומי ומידת ההצלחה בהליך זה אך גם ובעיקר בנסיבות ה"מעשה" לרבות התכנון שקדם לביצוע העבירות, הזיקה שבין הסוחט לנסחט, אופי האלימות והאיומים, אופי הסחיטה, האם נעשה שימוש בנשק חם או קר והאם דרישות הסחיטה מולאו כתוצאה מהסחיטה. באשר לעבירת ההצתה תלויה הענישה, באופי ומיקום ההצתה, האם נעשה שימוש בחומר בערה, הנזק שנגרם וזה שהיה צפוי להיגרם, וכיוצ"ב נסיבות שיש בהן כדי להשפיע על חומרת האירוע.

להלן תוצג פסיקה במקרים של סחיטה באיומים ובמקרי הצתה, וכבר עתה אעיר כי מודע אני להבדלים הקיימים בין נסיבות ה"מעשה" ו"העושה" באותם מקרים לבין מקרה זה.

בת"פ (מחוזי-חי') 13908-07-19 **מדינת ישראל נ' ח'טיב** (פורסם בנבו, 18.2.2020) (להלן: "עניין חטיב") גזר בית המשפט על נאשם 1 שהורשע בעבירות של הצתה וסחיטה באיומים עונש של 54 חודשי מאסר ועל נאשם 2 שהורשע בעבירות של הצתה וסיוע לסחיטה באיומים עונש של 46 חודשי מאסר. במקרה זה הנאשמים יחד עם אחר הציתו את בית העסק של המתלון ובהמשך איים האחר בנוכחות הנאשמים על המתלון בכך שאמר לו שאם לא יעביר לו כסף יש לו עסקים נוספים שאפשר לשרוף ושיפגע בבני משפחתו. כתוצאה מההצתה נגרם נזק רב לבית העסק של המתלון ולבתי עסק נוספים שהוערך במאות אלפי שקלים.

בת"פ (מחוזי-חי') 52899-07-22 **מדינת ישראל נ' טואטחה** (פורסם בנבו, 10.7. 2024) גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירה של הצתה ובשתי עבירות של סחיטה באיומים עונש של 42 חודשי מאסר (48 חודשי מאסר כולל 6 חודשי מאסר על תנאי שהופעל במצטבר). במקרה זה הנאשם איים על אמו ואחותו בשני מקרים שונים שישרוף להם את הבית אם לא יתנו לו כסף ומשאלו לא נענו שילח אש בבית. ערעור על גזר הדין תלוי ועומד בבית המשפט העליון (ע"פ 9416-09-24).

באשר לענישה בעבירת סחיטה ללא עבירת הצתה ראו למשל ע"פ 5769/14 **אלרואי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.09.2015) בו הקל בית המשפט העליון בעונשו של נאשם שהורשע בשני אישומים שונים בעבירת סחיטה באיומים, והמיר את עונשו ל-60 חודשי מאסר חלף 66 חודשי מאסר שהשית עליו בית המשפט המחוזי (כולל הפעלה של מאסר על תנאי בן 12 חודשים במצטבר) בשל עקרון אחידות הענישה;

ברע"פ 1729/07 **עטאונה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 7.6.2007) בו בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירה של סחיטה באיומים והותיר על כנו את העונש שהשית עליו בית המשפט המחוזי, לאחר שקיבל את ערעור המאשימה על קולת העונש, בדמות 36 חודשי מאסר חלף 9 חודשי מאסר שהשית עליו בית משפט השלום;

ברע"פ 3791/18 **לוי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.10.2018) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשמים שהורשעו בעבירת סחיטה באיומים והותיר על כנו עונש של 28 חודשי מאסר שהוטל עליהם.

באשר לענישה בעבירת הצתה ללא עבירת סחיטה ראו למשל ע"פ 98/20 **כהן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 11.6.2020) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של הצתה בנסיבות מחמירות, איומים והיזק לרכוש והותיר על כנו עונש של 30 חודשי מאסר (40 חודשי מאסר כולל 10 חודשי מאסר על תנאי שהופעלו במצטבר). במקרה זה שלח הנאשם שני מכתבים למנהלת המרכז לנפגעי סמים ואיים עליה, ובהמשך שילח אש אמצעות חומר דליק במבנה המרכז. זאת עשה לאחר שהורחק מטיפול במקום. כתוצאה מההצתה נגרם נזק כבד למבנה.

ע"פ 7887/12 **שאול נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 24.4.2013) בו דחה בית המשפט את ערעורו של נאשם, שהוכר כחולה נפש, שהצית באמצעות בקבוקי פלסטיק אותם מילא בדלק מגרש וגרם לנזק רב לצידוד של המתלונן על רקע סכסוך ביניהם, והותיר על כנו עונש של 30 חודשי מאסר. בערכאה הדיונית נקבע מתחם עונש שנע בין שנתיים לארבע שנות מאסר. בית המשפט העליון ציין כי מתחם העונש שנקבע הוא מתחם מתאים ואולי אף נוטה לקולא גם בשים לב למצבו הנפשי של הנאשם.

ברע"פ 2717/15 **חביבאללא נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.12.2015) בית המשפט העליון קיבל את ערעורו של נאשם שהצית באמצעות בקבוק בנזין את משרדי המועצה המקומית בשל חוסר שביעות רצון בטיפול בעניין עיקול שהוטל על חשבון הבנק של אמו. האש התלקחה וגרמה נזק לקירות הבניין והנאשם עצמו נכווה בידיו ובפניו. בית המשפט העליון קבע מתחם שבין שנתיים עד חמש שנות מאסר, והפחית את עונשו ל- 28 חודשי מאסר בפועל חלף 36 חודשי מאסר בפועל.

עיינתי בפסיקה שצרפו הצדדים. מטבע דברים כל צד צרף פסיקה התומכת בעמדתו העונשית.

כך צרפה **המאשימה** את ת"פ (מחוזי-חי') 14077-07-19 **מדינת ישראל נ' חסן** (פורסם בנבו, 23.2.2020) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירות של הצתה וסחיטה באיומים עונש של 54 חודשי מאסר. במקרה זה הנאשם יחד עם אחרים הצית את בית העסק של המתלונן ובהמשך איים על המתלונן בכך שאמר לו שאם לא יעביר לו כסף יש לו עסקים נוספים שאפשר לשרוף ושיפגע בבני משפחתו. כתוצאה מההצתה נגרם נזק רב לבית העסק של המתלונן ולבתי עסק נוספים

שהוערך במאות אלפי שקלים. יצוין כי גם במקרה זה הנאשם היה בגיר צעיר, כבן 20, והוא אף נעדר עבר פלילי. יש לציין כי מדובר בנאשם שנטל חלק באירוע שהוזכר **בעניין ח'טיב** הנ"ל;

את ת"פ (מחוזי-י) 35120-11-21 **מדינת ישראל נ' פלא** (פורסם בנבו, 20.7.2023) בו גזר בית המשפט על נאשם שהורשע בעבירות של סחיטה באיומים והצתה בנסיבות מחמירות עונש של 45 חודשי מאסר. במקרה זה הנאשם איים על המתלונן באמצעות הודעות קוליות כדי להניע אותו לשלם לו סכומי כסף שלטענתו מגיעים לו, ובהמשך הצית באמצעות חומר דליק את דלת הכניסה של בית המתלונן עת המתלונן, אשתו וילדיהם היו בבית. יצוין, כי במקרה זה לנאשם לא היה עבר פלילי. לצד זאת, הנאשם הורשע בעבירה המחמירה של ההצתה, לפי סעיף 448 סיפא לחוק העונשין שלא בדומה לעניינו בו הורשע הנאשם בעבירה הקלה יותר לפי סעיף 448 רישא לחוק העונשין;

ואת ת"פ (מחוזי-י) 19464-05-21 **מדינת ישראל נ' גולן** (פורסם בנבו, 8.6.2022) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירות של הצתה, סחיטה באיומים והיזק בזדון וצרף שלושה תיקים נוספים בהם הורשע בעבירות של גניבה, החזקת כלי פריצה והחזקת סם לצריכה עצמית עונש של 34 חודשי מאסר.

במקרה זה הנאשם איים על המתלונן שאם לא יעביר לו כסף יפגע בו ויגרום לו נזק, במקרה אחר הדליק פיסת נייר והניחה בתיבת הדואר של המתלונן עד שזו נשרפה, במקרה נוסף הניח בתיבת הדואר פתקים ובהם דרישה מלווה באיומים להלוואה ובמקרה נוסף הצית קרטון עם סמרטוטים וחומר בעירה וזרק לעבר עסק של המתלונן ועזב את המקום וזאת בכדי להטיל עליו מורא כדי שהוא יעביר לו כספים.

כתוצאה מכך נשרפו מספר חפצים ורהיטים עד ששכן כיבה השריפה. יצוין כי במקרה זה הנאשם היה כבן 62, דר רחוב שסבל מפוסט טראומה.

ב"כ הנאשם צרף למשל את ת"פ (מחוזי-חי') 24470-04-19 **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם בנבו, 25.11.2019) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירות של הצתה והיזק לרכוש עונש מאסר החופף תקופת מעצרו (כ-8 חודשים). במקרה זה שילח הנאשם אש בפח אשפה בחדרו של אחיו שגרמה להתלקחות דלת החדר ברקע של סכסוך משפחתי;

ואת ת"פ (מחוזי-חי') 41679-10-23 **מדינת ישראל נ' אילוז** (פורסם בנבו, 4.6.2024) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירות של הצתה וניסיון לקבלת דבר במרמה עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בשל שיקולי שיקום. במקרה זה הנאשם ואחר קשרו קשר להצית את בית העסק של הנאשם על מנת לקבל כסף מחברת הביטוח. בעקבות הקשר הצית האחר את בית העסק של הנאשם באמצעות חומר דליק ובהמשך הנאשם הגיש תביעה לחברת הביטוח.

13. לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם שקבעתי, וביחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, מצאתי לתת משקל להודאת הנאשם שיש בה משום לקיחת אחריות וחיסכון בזמן שיפוטי (אף שזו ניתנה בשלב מאוחר לאחר ניהול הליך הוכחות).

נתתי משקל גם לגילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות ולכך שהוא משתייך לאוכלוסיית הבגירים-צעירים על ההשלכות הנובעות מכך, כשבהקשר זה נתתי משקל להתרשמות שירות המבחן שהנאשם אינו מנהל אורח חיים שולי מושרש, כי הוא עורך מאמצים לתפקד באופן חיובי, כי הוא מבטא רצון לנהל אורח חיים נורמטיבי וכי הוא בעל יכולת שיקום.

עוד נתתי משקל לנסיבות חייו האישיות-משפחתיות המורכבות של הנאשם, לכך שהוא נתון במעצר תקופה ממושכת ועתיד לרצות עונש מאסר ראשון בחייו על הקושי הנלווה לכך ולהשפעת עונש זה על הנאשם ועל משפחתו.

לצד כל האמור, נתתי משקל לכך שהנאשם ביצע את העבירות כשהוא תחת צו מבחן, חודשים ספורים לאחר שנדון בבית משפט לנוער בגין 11 תיקי פ.א שהתייחסו לעשרות עבירות רכוש ועניינו הסתיים בדרכי טיפול ללא הרשעה.

עובדה זו, יחד עם התרשמות שירות המבחן כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות ולהביע חרטה על מעשיו, כי הוא מצמצם את חלקיו הבעייתיים ומחזיק בעמדות מגוננות, כי הוא מתקשה להציב גבולות פנימיים וחיצוניים, כי הוא בעל דפוסי ריצוי ופועל ללא שיקול דעת וכי בעניינו ישנם גורמי סיכון להישנות ביצוע עבירות, ויחד עם המלצת שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש מוחשי לצד עונש צופה פני עתיד, מלמדות על הצורך לתת ביטוי של ממש לשיקול הרתעת היחיד בגזר הדין.

זאת, לצד שיקול הרתעת הרבים הנדרש בגזרה זו של עבירות, ובפרט בנסיבות דומות.

14. באשר לענישה הנלווית, סבורני שיש לבכר את עמדת המאשימה.

ביחס לפיצוי, הרי שאף אם לא נגרם נזק פיזי או נזק ממשי לרכוש כתוצאה מעבירת הצתה, וודאי שעבירה זו, יחד עם עבירת הסחיטה באיומים, פגעה בשלוות החיים של המתלונן ושל נ' א'.

כאמור בעובדה 6, הנאשם, במועדים שונים, בסמוך לפני ואחרי אירוע ההצתה, איים עליהם שיהרוג אותם וישרוף את המקום כדי להניעם לעזוב את החווה.

ככלל, מי שסוחט אחר באיומים ראוי שיפצה את הנסחט על הפגיעה שהסב לו. לא מצאתי מדוע עניינו של הנאשם יצא מכלל זה.

ביחס לפסילת רישיון הנהיגה, הרי שהנאשם ניצל את הרישיון שהמדינה נתנה לו לנהוג ברכב מנועי כדי לבצע עבירות. זאת, במספר הזדמנויות כעולה מעובדות כתב האישום שבו הודה.

מכאן שנכון יהיה לשלול לו את רישיון הנהיגה ולו לתקופה מסוימת, כשגם בעניין זה נתתי משקל לשיקול ההרתעה.

עם זאת, לנוכח גילו הצעיר של הנאשם לא מצאתי להכביד את היד בכל הקשור לרכיב עונשי זה.

ודוק, אך בשל גילו הצעיר של הנאשם, על הנגזר מכך לעניין אפשרות שיקומו בעתיד, לא מצאתי להכביד עמו גם ביחס לרכיב המאסר שאלמלא כן עונשו היה חמור הרבה יותר.

15. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 30 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי המעצר.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר, שהנאשם לא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

6 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר, שהנאשם לא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון, למעט עבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב.

ג. פיצוי בסך 5,000 ₪ למתלונן.

פיצוי בסך 5,000 ₪ ל-נ' א'.

הפיצויים ישולמו בתוך 3 חודשים מהיום.

ד. אני פוסל את הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 6 חודשים וזאת החל מיום שחרורו מן המאסר. הפסילה תהיה במצטבר לכל פסילה אחרת, אם קיימת. על הנאשם להפקיד את רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית המשפט.

ולחלופין למלא תצהיר מתאים לצורך תחילת מניין תקופת הפסילה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"א טבת תשפ"ה, 21 ינואר 2025, במעמד הצדדים.